07/10/2019

Η ιστορία της ΙΜ Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στην Αρχαία Μεσσήνη

/ Ιερές Μονές

Μέσα σε ένα ειδυλλιακό τοπίο ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς, στον οικισμό Πετράλωνα, δίπλα στην αρχαία Μεσσήνη, κρύβεται το Ανδρομονάστηρο, ένα από τα πιο εντυπωσιακά μνημεία της Μεσσηνίας, σπουδαίο για την ιδιαίτερη αρχιτεκτονική του.

Η ονομασία του δόθηκε για να διακρίνεται από την κοντινή γυναικεία μονή της Σαμαρίνας, αν και η παράδοση συνδέει την ιστορία και την ονομασία του με τον αυτοκράτορα Ανδρόνικο Β΄ Παλαιολόγο, που για να τιμήσει τον Πατριάρχη Αθανάσιο Α΄, ο οποίος καταγόταν από την Ανδρούσα, πρόσφερε τις δύο μονές στη γενέτειρά του.

Η μονή ιδρύθηκε στα τέλη του 12ου ή στις αρχές του 13ου αιώνα. Διέθετε μεγάλη περιουσία και συνέβαλε σημαντικά στην επανάσταση του 1821, αλλά υπέστη ζημιές από τις επιδρομές του Ιμπραήμ. Ήταν μετόχι της Μονής Σινά από το 1780 έως το 1929. Τότε η περιουσία της εκποιήθηκε και ο ναός αφιερώθηκε στη Μονή Βουλκάνου, της οποίας αποτελεί μετόχι μέχρι σήμερα.

Το συγκρότημα έχει μορφή φρουρίου που περιβάλλεται από οχυρωματικό περίβολο ενισχυμένο με δύο πύργους. Η μία πλευρά του σχηματίζεται από το διώροφο κτίσμα των κελιών, που στο ισόγειο στέγαζε βοηθητικούς χώρους και αποθήκες, ενώ δίπλα στον ένα πύργο υψώνεται το τριώροφο κτίσμα της τράπεζας. Το καθολικό αρχιτεκτονικά ανηκει στον τύπου του σταυροειδούς εγγεγραμμένου ναού με οκταγωνικό τρούλο που στηρίζεται σε τέσσερις κίονες, με τριμερή νάρθηκα. Ο εξωνάρθηκας και το κωδωνοστάσιο αποτελούν μεταγενέστερες προσθήκες.

Στο εσωτερικό του ναού σώζονται τοιχογραφίες του 13ου και του 17ου αιώνα, καθώς και τμήματα από το βυζαντινό γλυπτό τέμπλο και τα μαρμαροθετήματα του δαπέδου.

Ο ναός είναι αφιερωμένος στη Μεταμόρφωση του Σωτήρος, ενώ τα δύο πλαϊνά παρεκκλήσια τιμώνται στην Αγία Αικατερίνη και ίσως στον Προφήτη Ηλία. Κάτω από το ιερό βρίσκεται πηγή σε μορφή θολωτής δεξαμενής, η οποία μέσω του υδραγωγείου της μονής τροφοδοτούσε για αιώνες την Ανδρούσα.

Η μονή, που για χρόνια παρέμενε ερειπωμένη, είναι πια επισκέψιμη, καθώς αποκαταστάθηκε στην αρχική του μορφή από το Υπουργείο Πολιτισμού.

φωτογραφία :
Νικήτας Κωτσιάρης